

**DIAGNOZA INDYWIDUALNYCH POTRZEB
PRZEDSZKOŁA IM. JANA PAWŁA II
W SAMSONOWIE**

w obszarze

wsparcia edukacji przedszkolnej

**W RAMACH PROGRAMU REGIONALNEGO
FUNDUSZE EUROPEJSKIE**

DLA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO 2021 – 2027 FESW. 08.01-IZ.00-002/23

PRIORYTET 08. EDUKACJA NA WSZYSTKICH ETAPACH ŻYCIA

DZIAŁANIE 08.01 WSPARCIE EDUKACJI PRZEDSZKOLENEJ

Listopad 2023r.

1. Wstęp

Diagnoza Przedszkola Samorządowego w Samsonowie ma na celu przedstawienia bieżącej i rzeczywistej sytuacji placówki, określenie potrzeb i oczekiwań związanych z jej funkcjonowaniem, a także wskazanie możliwości i zakresu działań zmierzających do podniesienia jakości edukacji przedszkolnej.

Diagnoza stanowi też kluczowy element w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 FESW.08.01-IZ.00-002/23, Priorytet 8. Edukacja na wszystkich etapach życia, Działanie 08.01 Wsparcie edukacji przedszkolnej.

Diagnoza została opracowana na podstawie:

- analizy ankiet skierowanych do rodziców
- analizy ankiet skierowanych do nauczycieli
- obserwacji pracy uczniów na zajęciach
- rozmów przeprowadzonych z wychowankami przedszkola, nauczycielami i rodzicami
- analizy dokumentacji szkolnej pod kątem ilości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

2. Informacje ogólne – charakterystyka placówki

Samorządowe Przedszkole w Samsonowie wchodzi w skład Zespołu Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Jana Pawła II w Samsonowie. Jest to ogólnodostępna placówka oświatowa usytuowana na terenie wiejskim, w obszarze województwa świętokrzyskiego, w powiecie kieleckim, gminie Zagnańsk. Obwód szkoły i przedszkola obejmuje miejscowości: Samsonów, Samsonów-Piechotne, Samsonów-Ciągłe, Jasiów, Janaszów, Samsonów-Podlesie.

Samsonów to malownicza miejscowość zlokalizowana w centralnej części województwa Świętokrzyskiego i oddalona od Kielc o około 15km. Nieodległe położenie Samsonowa wobec miasta wojewódzkiego, dobra infrastruktura techniczna, rozbudowana sieć tras komunikacyjnych oraz piękne warunki krajobrazowe korzystnie wpływają na osiedlanie się na terenie miejscowości nowych mieszkańców – głównie ludzi młodych, posiadających lub planujących posiadanie rodziny.

Samorządowe Przedszkole w Samsonowie połączone jest z budynkiem Szkoły Podstawowej. W roku szkolnym 2022/2023 funkcjonowały tam 2 oddziały klasy „0” oraz 2 oddziały przedszkolne (dzieci w wieku od 3 do 5 lat). Do oddziałów klasy „0” uczęszczało 30 uczniów, natomiast do oddziałów przedszkolnych 44 dzieci. W roku szkolnym 2023/2024 Przedszkole zapewni opiekę 58 dzieciom (34K,24M) – 34 (16K,18M) w dwóch grupach przedszkolnych i 24 (18K,6M) dzieciom oddziału „0”. Dziećmi zajmuje się wykwalifikowana kadra 10 nauczycieli oraz 1 pracownika niepedagogicznego.

Tabela nr I Charakterystyka dzieci objętych opieką przedszkolną w Samorządowym Przedszkolu w Samsonowie.

Rok szkolny	2023/2024		Ogółem
	K	M	
Liczba dzieci w wieku od 3 do 6 lat	34	24	58
W tym z opinią o konieczności wczesnego wspomaganie rozwoju od 3 do 6 lat	-	1	1

Tabela Nr II Struktura kadry pedagogicznej na etapie wychowania przedszkolnego.

Struktura kadry pedagogicznej	2022/2023		2023/2024	
	K	M	K	M
Liczba nauczycieli w oddziałach przedszkolnych dla dzieci w wieku 3-6 lat, w tym:	9	1	9	1
a/ psychologów	1	-	1	-
b/ logopedów	1	-	1	-
c/ prowadzących zajęcia rewalidacyjne	1	-	1	-
f/ nauczycieli kontraktowych	1	-	1	-
g/ tym nauczycieli początkujących	-	-	-	-
h/ nauczycieli mianowanych	1	-	1	-
i/ nauczycieli dyplomowanych	8	1	8	1
j/ nauczycieli bez stopnia awansu (art. 10 ust. 9 KN)	-	-	-	-

2.1 Baza materialna przedszkola

Samorządowe Przedszkole w Samsonowie nie uczestniczyło do chwili obecnej w żadnym projekcie, w ramach którego pozyskałoby unijne dofinansowanie na doposażenie placówki. Zastane wyposażenie przedszkola zostało zakupione ze środków gminnych, jest zatem bardzo ograniczone i niewystarczające do prawidłowego funkcjonowania placówki oraz efektywnego stymulowania rozwoju wychowanków. Dodatkowo sprzęty są przestarzałe i wyeksploatowane.

Wyposażenie placówki przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr III Wyposażenie zastane przestrzeni dydaktycznej przedszkola

L.p.	Nazwa wyposażenia	Ilość	Lokalizacja/ przeznaczenie	Sprzęt zakupiony ze środków UE (TAK/NIE)	Analiza stanu użyteczności
1	Telewizor	1	Sala dydaktyczna	Nie	Sprzęt częściowo wyeksploatowany
2	Magnetofon	1	Sala dydaktyczna	Nie	Sprzęt częściowo wyeksploatowany
3	Komputer	1	Sala dydaktyczna	Nie	Sprzęt częściowo wyeksploatowany
4	Drukarka	1	Sala dydaktyczna	Nie	Sprzęt częściowo wyeksploatowany
5	Komplet mebli	2	Sale dydaktyczne	Nie	1 komplet – stan dobry 2 komplet – sprzęt wyeksploatowany

Tabela Nr IV Zapotrzebowanie sprzętowe w zakresie przestrzeni dydaktycznej:

L.p.	Nazwa wyposażenia	Ilość	Lokalizacja/ przeznaczenie	Uzasadnienie
1	MAGICZNY DYWAN ONEEVO	1	Sale dydaktyczne Zajęcia ruchowe	Uatrakcyjnienie zajęć, rozwijanie zainteresowań dzieci, podniesienie standardu wyposażenia sal,
2	MONITOR INTERAKTYWNY 75"	1	Sale dydaktyczne Zajęcia dydaktyczne	Uatrakcyjnienie zajęć, rozwijanie zainteresowań dzieci, podniesienie standardu wyposażenia sal,
3	ROBOT INTERAKTYWNY PHOTON - PRZEDSZKOLE	2	Zajęcia z robotyki, programowania	Uatrakcyjnienie zajęć, rozwijanie zainteresowań dzieci w sferze programowania,
4	Stolik multimedialny	1	Zajęcia ruchowe, rytmiczne, logorytmiczne	Uatrakcyjnienie zajęć, rozwijanie zdolności muzycznych; rytmicznych, promowanie aktywności fizycznej
5	Zestaw nagłośnienia + mikrofony bezprzewodowe	2	Zajęcia ruchowe, rytmiczne, kreatywne, do przedstawiania efektów działań projektowych (przedstawienia, występy)	Uatrakcyjnienie zajęć, nagłośnienie podczas występów i przedstawień
6	Urządzenie wielofunkcyjne kolor	1	Sala dydaktyczna Zajęcia dydaktyczne	Uatrakcyjnienie zajęć, rozwijanie zainteresowań dzieci, podniesienie standardu wyposażenia sal, drukowania pomocy dydaktycznych
7	Notebooki	3	Sale dydaktyczne Zajęcia dydaktyczne. Zaj. z robotyki, programowania	Uatrakcyjnienie zajęć, rozwijanie zainteresowań dzieci, podniesienie standardu wyposażenia sal,
8	Logopedyczne rybki pakiet 1-2 Logopary Flipper logopedyczny Domino logoped. opozycja: cz-c, d- g Gry oddechowe Karty logopedyczne	1	Zajęcia logopedyczne, logorytmiczne	Uatrakcyjnienie zajęć, rozwijanie zainteresowań dzieci, korygowanie wad wymowy u dzieci,

9	Zajęcia Logopedyczne I i II mTalent Percepcja słuchowa 2. Zaburzenia przetwarzania słuchowego mTalent Percepcja wzrokowo-słuchowa - Pakiet Ekspert	1	Zajęcia logopedyczne, logorytmiczne	Uatrakcyjnienie zajęć, rozwijanie zainteresowań dzieci, korygowanie wad wymowy u dzieci,
10	kompl. kompasów transparentnych 10szt. kompl. lup z rączką 12szt kompas zamykany azymut 1szt lupa z podświetleniem led 5szt zest. preparatów biolog. 1kpl. zest. szkiełek mikroskopowych 2kpl zestaw wielkich modeli owadów 1szt paski wskaźnikowe 5szt kompl. zakraplaczy szklanych 10szt zestaw szkła laboratoryjnego - wersja podstawowa 1szt. kompl.wyposażenia doświadczalnego 2szt pipeta zakraplacz 2szt pęseta laboratoryjna 1kpl. laboratorium z wyposażeniem 1szt przedszkolne laboratorium – eksperymenty 1kpl. palnik spirytusowy szklany 1szt łapa do probówek 2szt uniwersalny zestaw odczynników multiczujnik Panada 1szt mikroskop 2szt	1	Zajęcia ekologiczne, przyrodnicze	Uatrakcyjnienie zajęć, rozwijanie zainteresowań dzieci, podniesienie standardu wyposażenia sal, przyrządy do prowadzenia doświadczeń, badań i eksperymentów,
11	książki dla dz. w wieku 3-6 lat 20szt. audiobooki dla dz. w wieku 3-6 lat 20szt Humanico - Emocje + KARTY PRACY 2kpl. szablony Natura 5kpl. Mobilna biblioteczka 1szt. poduszki do siedzenia 1kpl/10szt mobilna biblioteczka 1szt pacynki zestawy 5kpl. po 4szt teatryk Czerwona Kurtynka 1szt. parawan 4-panelowy 1szt. zestaw materiałów plastycznych	1	Zajęcia promujące czytelnictwo	Uatrakcyjnienie zajęć kreatywnych, promujących czytelnictwo, rozwijanie zainteresowań dzieci, podniesienie standardu wyposażenia sal,

3. Zakres diagnozy

Dla potrzeb diagnozy przyjęto jednoroczny okres badawczy tj. lata XII'2022-XI'2023. Jedynie dane statystyczne dotyczące liczby urodzeń dzieci odnoszą się do okresu lat 2020-2023.

Diagnoza potrzeb została przeprowadzona na podstawie analizy desk research danych statystycznych Gminy Zagnańsk, ankiety skierowanej do rodziców, bezpośrednich wywiadów z nimi oraz obserwacji dzieci objętych opieką przedszkolną, dokonanej przez nauczycieli. W badaniu udział wzięło 50 rodziców i 10 nauczycieli.

4. Diagnoza

Przeprowadzona diagnoza sytuacji w przedszkolu wykazała, że w Samsonowie nie ma konieczności tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego. Wynika to głównie ze statystyk prowadzonych przy naborach do przedszkola – liczba wniosków o przyjęcie do przedszkola nie przewyższa ilości miejsc przygotowanych w placówce. Dodatkowo w razie potrzeby placówka może zapewnić miejsca również dla dzieci z miejscowości sąsiadujących m.in. Zagnańska w przypadku ich braku w przedszkolach rejonowych. Również po rekrutacji do przedszkola na rok szkolny 2023/2024 prognozuje się, iż dzieci, które z uwagi na brak miejsc w przedszkolu w Zagnańsku nie zostały przyjęte, mogą zostać wychowankami Przedszkola w Samsonowie.

W gminie Zagnańsk funkcjonuje 5 placówek samorządowych realizujących opiekę przedszkolną. Przedszkole Samorządowe w Samsonowie posiada 50 miejsc w oddziałach przedszkolnych i 50 miejsc w klasach „0”.

Liczba miejsc w pozostałych placówkach przekłada się następująco: ZSPiP w Zagnańsku: 125 miejsc (w tym 50 w oddziałach przedszkolnych w SP i 75 w przedszkolu); ZSPiP w Tumlinie: 125 miejsc (w tym 25 w oddziałach przedszkolnych w SP i 100 w przedszkolu); SP w Kajetanowie: 48 miejsc (tylko w oddziałach przedszkolnych w SP); SP Nr 1 w Zagnańsku: 41 miejsc (tylko w oddziałach przedszkolnych w SP).

W roku szkolnym 2022/2023 (stan na 30.09.2022r.) liczba dzieci przyjętych do placówek: ZSPiP Zagnańsk: 111 os.; ZSPiP Tumlin: 116 os.; ZSPiP Samsonów: 74 os.; SP Kajetanów: 39 os.; SP nr1 Zagnańsk: 38 os.

W roku szkolnym 2023/2024: ZSPiP Zagnańsk: 125 os. ; ZSPiP Tumlin: 123 os.; ZSPiP Samsonów: 59 os.; SP Kajetanów: 28 os.; SP nr 1 Zagnańsk: 31 os.

Prognozowane zapotrzebowanie na miejsca przedszkolne zostało opracowane również na podstawie danych Urzędu Gminy Zagnańsk dot. urodzeń na terenie gminy Zagnańsk w latach 2020-2023.

Tabela V: Liczba dzieci urodzonych i zameldowanych na terenie gminy w latach 2020-2023 (w roku 2023 pod uwagę wzięto okres do końca czerwca 2023 r.)

Rok	Liczba dzieci
2020	96
2021	94
2022	84
2023	38

Podstawowym problemem Przedszkola Samorządowego w Samsonowie jest brak oferty specjalistycznych zajęć dodatkowych ogólnorozwojowych dla dzieci - wspierających i stymulujących ich rozwój psychomotoryczny, wzmacniających kompetencje emocjonalno – społeczne oraz rozwijających sprawności manualne, poznawcze, procesy myślowe, kompetencje językowe, komunikacyjne oraz płynność mówienia. Na braki w tym zakresie wskazało aż 100% ankietowanych. Jednocześnie zwrócili oni uwagę na braki w materiałach dydaktycznych i sprzęcie multimedialnym koniecznym

do prawidłowego przeprowadzenia tych zajęć, tak by były one jak najbardziej kompleksowe i efektywne.

Wychowankowie przedszkola są mieszkańcami obszarów wiejskich o utrudnionym dostępie do oferty zajęć dodatkowych oraz specjalistycznych. Ze względu na miejsce zamieszkania, konieczność dowozu przez rodziców oraz wysokie koszty uczestnictwa w zajęciach, tylko nieliczni mają możliwość rozwijania swoich pasji, a także podstawowych umiejętności i predyspozycji – na zajęciach dodatkowych. Brak systematycznej pracy z dzieckiem w warunkach domowych z rodzicami oraz uboga oferta zajęć ogólnorozwojowych w przedszkolu – pozostawi u dzieci niestety bardzo duży, niekorzystny ślad w kształtowaniu zachowań, umiejętności poznawczych takich jak: pamięć, myślenie, uwaga oraz mowa, a także w wyrażaniu emocji i kontaktach społecznych. Dlatego w okresie przedszkolnym, kiedy rozwój dziecka jest najbardziej dynamiczny, tak ważne jest, aby zapewnić mu optymalne warunki do rozwoju – właśnie w formie zajęć manualnych, ruchowych, grafomotorycznych, intelektualnych itp.

Obserwacja i diagnoza dzieci prowadzona przez nauczycieli Samorządowego Przedszkola w Samsonowie wykazała, iż ponad 30% wychowanków ma wady wymowy (zniekształcona, niewyraźna, a nawet niezrozumiała mowa, seplenienie, jąkanie, rotacyzm, czy lambdacyzm). Niestety prowadzone w ramach opieki przedszkolnej zajęcia logopedyczne nie są w tym zakresie wystarczające i skupiają się głównie na dzieciach z największymi dysfunkcjami w tym zakresie. Bardzo ważny jest zatem dostęp wszystkich wymagających wychowanków do zajęć logopedycznych, a dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi do specjalistycznych zajęć indywidualnych prowadzonych pod kątem określonego schorzenia, dysfunkcji czy niepełnosprawności.

Jednocześnie około 70% dzieci posiada wady postawy. Wśród dzieci najczęściej zauważalna jest skolioza, kifoza, płaskostopie, koślawość kolan i stóp oraz obniżona siła mięśniowa. Defekty te wiążą się z tendencją dziecka do przyjmowania złej postawy, trudnościami w pokonywaniu przeszkód (krawężnik, schody), potykaniem się podczas chodu, a nawet z całkowitym unikaniem aktywności fizycznej. W grupie 5-6 latków blisko połowa dzieci ma problemy z odpowiednim chwytaniem, koordynacją i wykonywaniem precyzyjnych ruchów ręki, co jest niezwykle istotne w dalszej nauce pisania. Uwidacznia się to również w trudnościach w wiązaniu sznurowadeł, zapinaniu guzików, wycinaniu, rysowaniu po śladzie, dostosowaniu szybkości ruchów do czynności, czy brakiem koncentracji.

Ok. 50% dzieci wykazuje małą stabilność emocjonalną w sytuacjach społecznych, w kontaktach z innymi, podczas wspólnych zabaw, rozmów i doświadczeń. Mają problem z nazywaniem uczuć, dostosowaniem się do wymagań, współpracą z rówieśnikami oraz znoszeniem krytyki i porażek. Jednocześnie często wykazują bierność przy wykonywaniu zadań, brak zainteresowania oraz lęk przed wyrażeniem własnej opinii. W rozmowach z rodzicami dotyczącymi poszerzenia oferty zajęć dodatkowych w przedszkolu - stymulujących rozwój dziecka pod kątem kreatywności, spostrzegawczości, koncentracji, współpracy, ale także samodzielności, konsekwencji w działaniu oraz umiejętności językowych – największym zainteresowaniem cieszyły się propozycje zajęć z robotyki oraz języka angielskiego prowadzonego metodą Montessori.

Blisko 70% wychowanków ma problemy w zakresie kompetencji społecznych w odniesieniu do postaw antydyskryminacyjnych, co dotyczy zarówno osób z niepełnosprawnością, jak i osób o innym kolorze skóry, odmiennej płci, czy innej narodowości. Wiele dzieci nieprawidłowo reaguje na odmienność innych osób, zauważalne są zachowania wyśmiewania, obmawiania, dokuczania. W ich postawach brakuje empatii do drugiego człowieka, co niestety związane jest ze zbyt małym nagłaśnianiem problemów antydyskryminacyjnych w rodzinach oraz środowisku przedszkolnym. Kształtowanie właściwych postaw powinno rozpocząć się już na etapie wczesnej edukacji poprzez odpowiednio dobrane gry, zabawy, dyskusje.

Obserwacja dzieci przez nauczycieli wykazała, iż około 80% z nich przejawia bardzo duże zainteresowanie przyrodą i otaczającym nas światem. Widoczne jest to w dociekliwości przy zadawaniu pytań dotyczących świata roślin i zwierząt, drobiazgowym podejściu do najmniejszych składników przyrody podczas spacerów, oglądania ilustracji podczas czytania książek, czy obserwacjach zjawisk przyrodniczych i zmieniającego się otoczenia za oknem podczas poszczególnych pór roku. Zasadne zatem wydaje się kreowanie postaw proekologicznych poprzez udział w wycieczkach do miejsc, gdzie namacalnie mogą zobaczyć przyrodę i zwierzęta z bliska oraz nauczyć się właściwego reagowania i zachowania w kontakcie ze zwierzętami. Wycieczki mają posłużyć rozwijaniu wśród dzieci tożsamości regionalnej np. poprzez poznawanie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego naszego regionu. Niestety ponad połowa z dzieci wykazuje duże braki związane z koniecznością utrzymania porządku w miejscu zabawy i pracy, zasadnością prawidłowej segregacji śmieci oraz koniecznością oszczędzania wody i energii. Nie posiadają wiedzy, lub ich wiedza jest znikoma, na temat niekorzystnego wpływu działań człowieka na zmiany klimatyczne oraz potrzeby ochrony przyrody i równowagi ekologicznej.

W ramach diagnozy dotyczącej m.in. jakości i sposobu korzystania przez dzieci w wieku przedszkolnym z narzędzi elektronicznych typu telewizor, tablet, komórka czy komputer oraz zagrożeń w Sieci – przeprowadzono szereg rozmów z dziećmi i ich rodzicami odnośnie tej tematyki. Problematyka badawcza koncentrowała się głównie wokół obszarów związanych z uzależnieniem od urządzeń elektronicznych, zagrożeń jakie czyhają na dziecko w Internecie, negatywnych i pozytywnych aspektów korzystania z TIK, sposobów radzenia sobie z emocjami dzieci oraz sposobów aktywnego spędzania czasu z dziećmi. Warto zatem uświadomić zarówno rodziców, jak i dzieci, w temacie uzależnienia od urządzeń TIK – w tym celu zasadne wydaje się przeprowadzenie rozmów z rodzicami oraz zajęć dla najmłodszych, a także fachowe przeszkolenie kadry pedagogicznej w tym zakresie. Konieczne jest zatem uwrażliwienie wszystkich grup (dziecko, rodzic, pedagog) na aspekty bezpieczeństwa dziecka w sieci, umiejętnego zachęcania dzieci do aktywnego spędzania czasu, właściwego kontrolowania dziecka zarówno pod kątem ilości, jak i sposobu korzystania z TIK (zasady Netykiety). Niezbędne jest, aby prowadzenie działań profilaktycznych, wychowawczych i informacyjnych w tym zakresie przebiegało wśród poprawnych relacji między wszystkimi członkami społeczności przedszkolnej oraz dostosowane było w przekazie do możliwości rozumienia zagadnień przez odbiorcę (inna forma uświadamiania dziecka – poprzez gry i zabawę, dyskusje, inna dla rodzica jako prawnego opiekuna oraz inna dla nauczyciela). Obserwacja dzieci wykazała, iż wiele z nich ma problemy z koncentracją, rozdrażnieniem, nadpobudliwością ruchową, obniżonym nastrojem oraz lękami – co dodatkowo potęguje potrzebę przeprowadzenia fachowych zajęć w powyższym zakresie.

Zauważono, iż ok. 20% dzieci ma trudności z opanowaniem podstawy programowej (nie rozpoznaje kształtów, kolorów, ma ubogi zasób słownictwa, ma trudności z określeniem stosunków przestrzennych, grupowaniem, klasyfikowaniem przedmiotów, udzieleniem odpowiedzi na pytania dotyczące słuchanego tekstu). Podczas rozmów i zabaw z dziećmi zauważalne jest rokrocznie większe zainteresowanie dzieci wykorzystaniem narzędzi elektronicznych jako sposobu spędzania czasu i odpoczynku (oglądanie bajek, gry komputerowe) niż czytanie książek (słuchanie czytającego) i zajęcia manualne (plastyczne). Wśród dzieci narasta tendencja braku koncentracji, uwagi, a wręcz znużenia podczas słuchania czytanego tekstu, co niestety będzie miało niekorzystny wpływ na dalszą naukę. Konieczne jest zatem stymulowanie zainteresowania dzieci książkami i promowanie czytania zarówno w przedszkolu, jak i w domu – jako elementu rozwijającego pamięć, wyobraźnię, umiejętność wyciągania wniosków, poczucie bliskości, sferę emocjonalną i poznawczą dziecka. Zajęcia oparte na czytaniu, rozmowie, przygotowywaniu rekwizytów i strojów na potrzeby przedstawień aranżowanych na podstawie tekstu, a także możliwość publicznego występu przed publicznością są bardzo ważne w rozwoju dziecka. Wśród dzieci w przedszkolu widoczne są postawy wycofania, lęku przed udzieleniem odpowiedzi, wypowiedzią, czy wystąpieniem, a nawet frustracji, złości i nadpobudliwości. Odpowiednio przeprowadzone zajęcia zbudują w dziecku pewność siebie, zaangażowanie, motywację, co korzystnie wpłynie na proces jego dalszej nauki, a jednocześnie będzie załączkiem właściwej postawy zawodowej w przyszłości. Propozycją przedszkola na formowanie od najmłodszych lat preorientacji zawodowej dzieci są dodatkowe zajęcia z tematyki doradztwa zawodowego, aby ukazać im wachlarz możliwości zawodowych oraz umiejętnie stymulować i nakierunkować zainteresowania, predyspozycje i umiejętności młodego człowieka do rozwoju zawodowego. Na podstawie obserwacji obecnie świadomość zawodowa około połowy dzieci w przedszkolu ogranicza się do wymienienia ok. 5-6 zawodów i mało dokładnym opisie zakresu wykonywanych przez nich czynności i zadań.

Rodzice - na podstawie przeprowadzonych ankiet oraz bieżących rozmów z nauczycielami - jednoznacznie wskazali na potrzebę realizacji w przedszkolu zajęć ogólnorozwojowych, terapeutycznych i specjalistycznych. W związku z tym potrzebny okazuje się zakup niezbędnego wyposażenia, który umożliwi przeprowadzenie tego typu zajęć w sposób atrakcyjny, ciekawy, twórczy, a co najważniejsze efektywny. Wyposażenie przedszkola w sprzęt oraz pomoce dydaktyczne jest bardzo skromne, a jednocześnie przestarzałe i wyeksploatowane. Aby móc zapewnić wychowankom przedszkola właściwy rozwój poprzez udział w dobrze i kompleksowo zorganizowanych zajęciach, konieczne jest doposażenie placówki w ramach załączonego wykazu.

Na podstawie obserwacji i spostrzeżeń nauczycieli wychowania przedszkolnego stwierdzono konieczność zapewnienia dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zajęć psychologiczno - pedagogicznych w celu wspomaganie procesu nauczania dziecka z SPE pod kątem wspólnej nauki z dziećmi zdrowymi. Zajęcia będą pomocne w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych dziecka z SPE oraz pomoc konkretnemu dziecku w otwarciu się na kontakty rówieśnicze oraz naukę. Umożliwi to dziecku komfortowe uczestniczenie w bogactwie relacji i emocji związanych z obecnością i nauką w przedszkolu. Udzielone na zajęciach indywidualnych wsparcie dziecka wyeliminuje zauważalny obecnie lęk, niepokój i napięcie związane z komunikacją rówieśniczą, jak

również pomoże zrozumieć rówieśnikom jego odmienność opierając się na działaniach antydyskryminacyjnych. Indywidualna praca z dzieckiem z SPE podczas zajęć przyczyni się do uzyskania postępów danego ucznia w wielu płaszczyznach funkcjonowania oraz pomoże określić konieczność włączenia dodatkowych zajęć specjalistycznych i terapeutycznych do realizacji poszczególnych celów edukacyjnych i wychowawczych. Warunkiem wsparcia umożliwiającym realizację indywidualnych potrzeb rozwojowych jest zapewnienie dziecku systematycznej terapii logopedycznej i holistycznych działań terapeutycznych stymulujących rozwój procesów emocjonalnych i społecznych.

Przeprowadzona diagnoza uwidoczniła również deficyty współpracy na linii rodzic - przedszkole. Kontakt z rodzicami został ograniczony ze względu na trwającą pandemię, a następnie stan zagrożenia epidemicznego. Obecnie relacje te należy sukcesywnie poprawiać poprzez liczne spotkania, warsztaty oraz dodatkowe zajęcia integrujące społeczność lokalną, zajęcia z zakresu edukacji włączającej. Bardzo ważne jest, by angażować rodziców w organizację imprez, wydarzeń szkolnych, występów czy udział w wycieczkach. Rodzice wskazują ponadto na trudności wychowawcze w zakresie komunikacji w rodzinie, rozwiązywania problemów, ustalania zasad funkcjonowania w domu, co przekłada się w bezpośredni sposób na zachowanie i funkcjonowanie dziecka w przedszkolu oraz jego rozwój. Odpowiedzią na zdiagnozowane trudności mogą okazać się zajęcia włączające rodziców w bezpośrednie działania przedszkola.

Z przeprowadzonych wśród rodziców ankiet wynika, iż:

- 100% badanych wskazuje na brak w przedszkolu odpowiedniej oferty zajęć dodatkowych wspomagających rozwój dziecka oraz odpowiednich nowoczesnych pomocy dydaktycznych koniecznych do ich realizacji.
- 95% badanych jest zainteresowana udziałem dziecka w dodatkowych zajęciach ruchowych w przedszkolu (zajęcia korekcyjne, rytmika).
- 100% badanych jest zainteresowana udziałem dziecka w dodatkowych zajęciach językowych metodą Montessori w przedszkolu.
- 84% badanych wyraża chęć uczestnictwa dziecka w zajęciach dogoterapii.
- 70% badanych jest zainteresowana zajęciami wspierającymi dzieci w wieku przedszkolnym w zakresie formowania preorientacji zawodowej (doradztwo zawodowe).
- 50% badanych wyraża zainteresowanie wsparciem dziecka w zakresie zajęć logopedycznych.
- 96% badanych jest zainteresowana uczestnictwem dziecka w zajęciach ekologicznych, natomiast 100% badanych chce, aby dziecko wzięło udział w wyjazdach edukacyjnych w ramach realizacji działań poznawczo – przyrodniczych.
- 100% badanych wyraża chęć uczestnictwa dziecka w zajęciach z robotyki.
- 84% badanych jest zainteresowana uczestnictwem dziecka w zajęciach kreatywnych promujących czytelnictwo.
- 60% badanych rodziców wykazuje zainteresowanie uczestnictwem w spotkaniach w zakresie umiejętności wychowawczych, prawidłowej współpracy na linii rodzic – opiekun przedszkolny w procesie ogólnorozwojowym i edukacyjnym dziecka oraz zajęciach dotyczących bezpieczeństwa dziecka w Internecie oraz nadużywania TIK.

Z analizy ankiet przeprowadzonych wśród grona pedagogicznego wynika, iż:

- Wiele szkoleń nie spełnia oczekiwań nauczycieli – przekazywane treści mają małe zastosowanie w codziennej pracy nauczyciela przedszkolnego lub powielają posiadaną już przez nich wiedzę – 90 % badanych.
- Nauczyciele jednogłośnie wskazują na konieczność podniesienia kwalifikacji i zaktualizowania wiedzy z zakresu bezpieczeństwa w sieci oraz sposobów zapobiegania uzależnieniom od TIK wśród dzieci (z treściami dostosowanymi do przekazu dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz ich rodziców) – 100% badanych.
- Nauczyciele wychowania przedszkolnego wymagają wprowadzenia w metodologię edukacji na zasadzie modelu STEAM i podniesienia kwalifikacji w tym zakresie – 100% badanych.
- Nauczyciele wymagają podniesienia świadomości potrzeb do rozwoju i pracy w edukacji poprzez szkolenia Coachingowe – 100% badanych.
- Przedszkole nie posiada nowoczesnych pomocy dydaktycznych oraz sprzętu multimedialnego gwarantującego prawidłowe przeprowadzenie dodatkowych zajęć ogólnorozwojowych i specjalistycznych – 100% badanych.
- Nauczyciele wychowania przedszkolnego widzą potrzebę nabycia umiejętności w obszarze zastosowania i możliwości nowych technologii (w tym sprzętu multimedialnego) zakupionego na potrzeby realizacji projektowych zajęć dodatkowych – 90% badanych.
- Kadra pedagogiczna wymaga ciągłego podnoszenia kompetencji w zakresie pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych – 100% badanych.
- Nauczyciele wychowania przedszkolnego jednomyślnie wskazują na konieczność utworzenia ciekawej oferty dodatkowych zajęć ogólnorozwojowych oraz specjalistycznych dla wychowanków przedszkola – 100% badanych.

Nauczyciele Zespołu Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego im. Jana Pawła II w Samsonowie regularnie starają się uczestniczyć w różnych formach doskonalenia zawodowego w celu rozwijania swoich kompetencji i doskonalenia warsztatu pracy. Jednakże praca z dziećmi w wieku przedszkolnym wymaga bieżącego podnoszenia kwalifikacji oraz aktualizacji wiedzy.

Z przeprowadzonej analizy potrzeb szkoleniowych kadry pedagogicznej wynika, iż największe deficyty wiedzy zauważalne są w zakresie bezpieczeństwa w sieci, działań zaradczych dotyczących uzależnienia dzieci od TIK oraz sposobów radzenia sobie z ich emocjami. Zauważalne zaburzenia zachowań u najmłodszych spowodowane nadmiernym korzystaniem z narzędzi elektronicznych – od apatii, aż po nadpobudliwość i ataki agresji – wymagają natychmiastowej reakcji ze strony opiekunów, działań profilaktycznych oraz wychowawczych. W celu wzmocnienia wczesnej interwencji zapobiegającej uzależnieniom od TIK w okresie przedszkolnym oraz promowania właściwych zachowań w Internecie, nauczyciele wykazują chęć uczestnictwa w szkoleniu o tej tematyce, a następnie przeprowadzenia zajęć z przedszkolakami i ich rodzicami.

Nauczyciele zwracają również uwagę, jak ważne jest w procesie dydaktycznym dzieci umiejętne i kontrolowane korzystanie z potencjału TIK w formie zabawy, gier, quizów, zabaw obrazkowych. Budowanie sfery emocjonalnej, intelektualnej i poznawczej dziecka podczas opieki przedszkolnej i zajęć dodatkowych będzie jeszcze łatwiejsze po wprowadzeniu do nauczania modelu STEAM, stąd potrzeba

uczestnictwa nauczycieli w szkoleniu o tej tematyce. Kadra pedagogiczna przedszkola podkreśla, iż dobrze przygotowany program zajęć dodatkowych w oparciu o model STEAM, odpowiednie pomoce dydaktyczne stymulujące rozwój dziecka i motywujące go do zaangażowania w działania – to pierwszy krok do sukcesu w wychowaniu wartościowego i kreatywnego dziecka.

Konieczność podniesienia kwalifikacji nauczycieli zauważalna jest również w sferze specjalistycznej opieki nad dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, gdzie bieżąca aktualizacja wiedzy i systematyczne jej pogłębianie jest czynnikiem wiodącym. Co roku wzrasta liczba dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi posiadającymi opinie PPP oraz orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczeniu o niepełnosprawności. Kadra pedagogiczna musi być przeszkolona do radzenia sobie podczas opieki przedszkolnej z dziećmi z różnymi dysfunkcjami, niepełnosprawnościami i dostosowania sposobu nauczania do ich potrzeb i możliwości.

Umiejętne wykorzystanie własnych predyspozycji oraz umiejętności do podnoszenia jakości kształcenia zarówno dzieci zdrowych, jak i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – będzie jeszcze łatwiejsze dla nauczycieli po przeszkoleniu z zakresu Coachingu w nauczaniu i opiece przedszkolnej. Nauczyciele wykazali duże zainteresowanie uczestnictwem w tego typu szkoleniu, gdyż dotychczas nie mieli sposobności udziału w działaniach coachingowych.

Nauczyciele wychowania przedszkolnego w Przedszkolu w Samsonowie to osoby otwarte na wiedzę i chętne do działania. Zapewnienie im podniesienia kwalifikacji na starannie dobranych szkoleniach oraz umożliwienie pracy przy wykorzystaniu nowoczesnych materiałów i pomocy dydaktycznych oraz odpowiednio dobranego sprzętu multimedialnego przy realizacji zajęć dodatkowych dla dzieci – pozwoli na osiągnięcie spektakularnych rezultatów w nauczaniu i wspomaganiu rozwoju dzieci. Kadra podczas przeprowadzania analizy potrzeb wskazała, iż wymagają pomocy w zakresie przyuczenia do korzystania z nowoczesnych sprzętów multimedialnych, zapoznania ich z wszelkimi funkcjonalnościami i możliwościami sprzętu, aby znalazły one zastosowanie w realizacji jak największej liczby przedsięwzięć.

4.1 Analiza potrzeb przedszkola, dostosowanie miejsc do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami i rozszerzenie oferty o zajęcia rozwijające jakość edukacji w oddziałach przedszkolnych.

1) Analiza SWOT:

	Aspekty pozytywne	Aspekty negatywne
Cechy szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - kadra pedagogiczna zainteresowana nieustannym doksztalcaniem się i gotowa do aktualizowania i podnoszenia swoich kompetencji i kwalifikacji zawodowych, - 2 duże, przestronne sale do zajęć z potencjałem do prowadzenia zajęć dodatkowych i umieszczenia niezbędnego do ich realizacji sprzętu. 	<ul style="list-style-type: none"> - brak zajęć dodatkowych ogólnorozwojowych, - brak sprzętu multimedialnego, - brak sprzętu komputerowego, - brak odpowiednich pomocy dydaktycznych do realizacji dodatkowych zajęć dla dzieci., - brak zajęć specjalistycznych dla dzieci z SPE, - brak pomocy logopedycznych,

Analiza przeprowadzonych badań wskazuje na potrzebę przeprowadzania w przedszkolu zajęć dodatkowych zwiększających jakość oferty edukacyjnej i ogólnorozwojowej dla dzieci w wieku przedszkolnym, które w bezpośredni sposób przyczynią się do zniwelowania wskazanych w pkt. 4. trudności i braków. Zajęcia nie były dotychczas realizowane w ramach działań przedszkola.

I. Propozycje zajęć dodatkowych dla wychowanków przedszkola.

1. Zajęcia z rytmiki i gimnastyki korekcyjno, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne - wspomagające prawidłową postawę ciała, profilaktykę i korektę zaburzeń statyki ciała i schorzeń kostno-stawowych, zwiększenie wytrzymałości organizmu, siły mięśni oraz kształtowanie i utrwalanie nawyku utrzymywania prawidłowej postawy. Zajęcia oparte o rytm, który usprawnia motorykę małą i dużą, ćwiczenia hamująco-pobudzające oraz słowno-muzyczne, które wpływają na sferę poznawczą dziecka. Zajęcia kształtują poczucie rytmu, wpływają na odpowiednią stymulację aparatu słuchu, nie dopuszczają do wad postawy i korygują istniejące zaburzenia. Zajęcia rytmiczne pozwalają wykształcić u dzieci koordynację ruchową, poprzez ćwiczenia fizyczne w połączeniu z bodźcami dźwiękowymi.
2. Zajęcia z języka angielskiego prowadzone metodą Montessori: zajęcia mające na celu rozwijanie u dzieci koncentracji i uwagi, samodzielności, kreatywności, oparte na pomocach dydaktycznych, które rozwijają słuch, koordynację wzrokowo-ruchową, dotyk, integrację sensoryczną. Montessori ułatwia zapamiętywanie słownictwa, uaktywnia dzieci podczas słuchania historyjek w języku angielskim, śpiewania anglojęzycznych piosenek czy recytowania wierszyków, wykorzystuje obrazkowe karty pracy, gry, zabawy. Stosowanie na zajęciach najnowszych technologii da dzieciom możliwość nie tylko atrakcyjnej nauki języka, ale i oswojenia z możliwościami TIK. Montessori stawia na emocjonalne, społeczne, fizyczne i poznawcze aspekty nauki języka angielskiego i zakłada indywidualny proces nauki dla każdego dziecka dostosowany do jego osobowości, predyspozycji i umiejętności. Dodatkowe zajęcia z języka angielskiego prowadzone metodą Montessori będą stanowić ponadprogramowe uzupełnienie wiedzy do podstawowych zajęć z języka angielskiego prowadzonych zgodnie z wymogami podstawy programowej.
3. Zajęcia rozwijające kompetencje społeczne skupione na pogłębianiu empatii i wrażliwości społecznej oraz rozwoju postaw związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji - realizowane poprzez dogoterapię. Zajęcia z psem poprawiają u dziecka komunikację, wzbogacają słownictwo i mowę, umiejętność wyrażania emocji. Praca z psem jest doskonałą okazją do relaksacji, wyciszenia, a także znakomitą motywacją do podejmowania różnorodnych działań w zakresie wspierania funkcji motorycznych, poszerzania słownika czynnego dziecka, kształtowania umiejętności narracyjnych. Dzieci przełamują lęki, rozwijają funkcje poznawcze, stymulują zmysły oraz koncentrację. Dogoterapia kształtuje samodzielność i odpowiedzialność za siebie, psa i innych. Korzystnie wpływa na stan emocjonalny dziecka, łagodzi stres, zapewnia wyciszenie, uczy współpracy i nawiązywania prawidłowych relacji z otoczeniem. Zajęcia kształtują w najmłodszych empatię względem zwierząt, a także ludzi. Uczą dostrzegania i współodczuwania stanów emocjonalnych innych osób i postawienia się w ich sytuacji oraz kształtują prawidłowe postawy równego traktowania innych.

Działania te mają przyczynić się do budowania postaw społecznych opartych, m.in.: na tolerancji, wolności i szacunku do drugiej osoby oraz rozwijaniu postaw antydyskryminacyjnych ze względu na np.: płeć, rasę, pochodzenie, narodowe i etniczne, religię, światopogląd, niepełnosprawność, wiek czy status społeczny i ekonomiczny.

4. Zajęcia wspierające dzieci w wieku przedszkolnym w zakresie formowania preorientacji zawodowej – zajęcia rozszerzające działania prowadzone w ramach podstawy programowej w zakresie doradztwa zawodowego. Zajęcia o charakterze wychowawczym ukierunkowane na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy, badanie ich predyspozycji i zainteresowań poprzez gry, zabawy i dyskusje. Zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami i środowiskiem pracy, kształtowanie właściwej postawy wobec pracy i edukacji, a także aktywne rozwijanie zdolności oraz zainteresowań dzieci. Zajęcia pozwolą dzieciom na poznanie siebie, swoich zainteresowań, możliwości, a także posiadanych ograniczeń. Włączenie dodatkowych działań nakierowanych na badanie predyspozycji i zainteresowań małych dzieci w zakresie preorientacji zawodowej posłuży dodatkowo wsparciu postaw antydyskryminacyjnych głównie związanych z niepełnosprawnością i dysfunkcjami.
5. Zajęcia logopedyczne, logorytmiczne dla dzieci z wadami wymowy - korygujące wskazane dysfunkcje oraz usprawniające narządy artykulacyjne oraz stymulujące umiejętności językowe, zwiększające możliwości poprawnego i twórczego opanowania języka. Mają na celu usuwanie zakłóceń i zaburzeń w komunikacji językowej, pomoc w przezwyciężaniu trudności związanych z mówieniem i rozumieniem mowy, wykonywaniu ćwiczeń korygujących i kształtujących prawidłową wymowę w sferze fonetycznej, leksykalnej oraz gramatycznej. Zajęcia umuzykalniające, rytmiczne.
6. Zajęcia indywidualne dla dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jako formy wczesnego wspomaganie rozwoju. Zajęcia usprawniające motorykę, koordynację wzrokowo-słuchowo-ruchową – dostosowane personalnie do dysfunkcji dziecka z uwzględnieniem jego potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, indywidualnych możliwości psychofizycznych oraz czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie. Kompletność działań terapeutycznych korzystnie wpłynie na rozwój procesów emocjonalnych i społecznych dziecka. Zajęcia wspomogą dziecko z SPE w asymilacji w grupie rówieśniczej i funkcjonowaniu w przedszkolu.
7. Zajęcia ekologiczne, przyrodnicze kształtujące od najmłodszych lat świadomość ekologiczną dziecka oraz właściwą postawę, jak dbać o ochronę naszej planety. Zajęcia pomogą dzieciom odkrywać tajemnice ekologii w sposób kreatywny i angażujący, rozwijać ich wrażliwość estetyczną (ład, porządek w najbliższym otoczeniu) oraz wrażliwość na piękno przyrody. Poprzez bezpośrednie obcowanie z przyrodą i dokonywanie obserwacji zjawisk przyrodniczych występujących w różnych porach roku wpłyną na kształtowanie postaw proekologicznych. Zajęcia rozwiną w nich funkcje poznawcze, badawcze, odkrywcze. A poprzez eksperymenty, doświadczenia i wnikliwe obserwacje przy wykorzystywaniu odpowiednio dobranego sprzętu - pozwolą na zgłębienie tajników przyrody ożywionej i nieożywionej oraz poznania ekosystemów. Uwrażliwią na problemy środowiska naturalnego związane z niekorzystnym wpływem oddziaływań człowieka oraz ukształtują poczucie

tożsamości z otaczającym światem przyrody. Uzpełnieniem działań proekologicznych powinny być wyjazdy edukacyjne służące rozwijaniu wśród dzieci tożsamości regionalnej np. poprzez poznawanie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego naszego regionu.

8. Zajęcia z robotyki, programowania dla najmłodszych ukierunkowane są na rozwój wyobraźni, kreatywności oraz rozwijania zainteresowań i nabywania nowych umiejętności dziecka. To zajęcia wprowadzające najmłodszych w świat robotów i programowania. Kształtują w dziecku potrzebę skupienia, twórczego myślenia, odnajdywania niekonwencjonalnych rozwiązań, samodzielności, ale i współpracy. Kolejne wyzwania pogłębiają w dziecku ciekawość, chęć tworzenia i stymulują poszukiwanie kreatywnych rozwiązań i indywidualnego podejścia do problemu. Dziecko uczy się podstaw programowania, a następnie może bawić się, układać i korzystać z efektów swoich działań. W trakcie kreatywnych zajęć dzieci rozwiązują matematyczno – logiczne zagadki, nauka prowadzona jest w formie zajęć ruchowych, plastycznych, czy użycia gier planszowych. Dzieci wykorzystują zdobytą wiedzę w praktyce podczas zabawy z robotem edukacyjnym. Zajęcia rozwijają strategiczne oraz analityczne myślenie, a także uczą dążenia do celu i konsekwencji w działaniu, co również sprzyja formowaniu preorientacji zawodowej u dziecka.
9. Zajęcia kreatywne mające na celu promowanie czytelnictwa wśród najmłodszych dzieci. Poprzez różnorodne aktywności takie jak np. słuchanie utworów literackich, dyskusje, działania plastyczne, lekcje biblioteczne i teatralne, spektakle i wiele innych, dzieci poznają świat książki, która od najmłodszych lat staje się ich przyjacielem. Służy to ich harmonijnemu rozwojowi. Dzięki temu dziecko rozwija swoje myślenie, wzbogaca słownictwo, poprawia swoją koncentrację, staje się bardziej kreatywne, rozwija wyobraźnię, poszerza wiedzę o świecie i sprawniej w nim funkcjonuje. Zajęcia uwzględniają przygotowanie przedstawień i występów na podstawie przeczytanych tekstów, tworzenie dekoracji, rekwizytów.
10. Warsztaty dotyczące bezpieczeństwa w sieci, sposobów zapobiegania niewłaściwemu wykorzystaniu TIK i uzależnieniom od TIK, prowadzone dla dzieci przedszkolnych będą wspomagać ich świadomość o szkodliwym oddziaływaniu narzędzi elektronicznych na ich stan emocjonalny, zdrowotny i intelektualny. Zajęcia wskażą metody aktywnego spędzania czasu, przedstawią propozycje alternatywnych form rozrywki dla dzieci poprzez pokazanie, że poza światem gier istnieje także rzeczywisty świat pełen atrakcji i ciekawych doznań. Tematyka zajęć wzmocni ich świadomość odnośnie bezpieczeństwa w sieci oraz prawidłowego i kontrolowanego korzystania z urządzeń technologicznych, jednocześnie ze wskazaniem korzystnych aspektów wykorzystania TIK do nauki i poszerzania swoich zainteresowań. Zajęcia kształtują pozytywny odbiór ograniczeń stawianych dziecku przez rodzica jako przejaw troski i miłości, a nie kar i restrykcji.

II. Propozycje szkoleń skierowanych dla nauczycieli wychowania przedszkolnego

1. „Nauczanie poprzez realizację projektów STEAM” to szkolenie, w ramach którego nauczyciele podniosą umiejętności z zakresu prowadzenia zajęć metodą eksperymentu skoncentrowaną na umiejętnościach w zakresie STEAM czyli pięciu dziedzin, którymi są S – Science (nauka), T – Technology (technologia), E – Engineering (inżynieria), A – Arts (sztuka) i M – Mathematics (matematyka). STEAM to program służący wspieraniu i rozwijaniu kompetencji, kładący nacisk na samodzielne tworzenie i projektowanie lekcji przez nauczyciela oraz budowanie współpracy między nauczycielami i dziećmi w celu skutecznego nauczania. Nauka na bazie metody STEAM pobudza ciekawość dziecka do poznawania świata w wielu wymiarach, zachęca dziecko do samodzielnego poszukiwania odpowiedzi poprzez właściwie zadawane pytania oraz doświadczenia poznawcze, łamię stereotypy nauki na pamięć oraz według utartego schematu, rozwija analityczno-kreatywne myślenie u dziecka poprzez holistyczne podejście do zagadnienia. Wśród pomocy projektowych STEAM mogą się znaleźć interaktywne roboty oraz elektroniczne pomoce naukowe, ale również zwykłe przedmioty codziennego użytku, jak zużyte opakowania, elektronika czy też materiały, takie jak papier, drewno, plastik, z których będzie można stworzyć narzędzia i konstrukcje przydatne w poznawaniu zasad danej dziedziny nauki, a jednocześnie rozwijać umiejętności manualne dziecka.
2. „Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych” to szkolenie mające na celu zwiększenie kompetencji nauczycieli w zakresie wczesnej diagnozy specjalnych potrzeb edukacyjnych ucznia oraz nabycie umiejętności analizy i interpretacji dokumentów formalnych tj. opinie i orzeczenia. Ważnym elementem szkolenia jest zwrócenie uwagi na specyfikę funkcjonowania uczniów z różnymi dysfunkcjami i niepełnosprawnościami np. z autyzmem, zespołem Aspergera oraz określenie pomocy nauczyciela udzielanej w bieżącej pracy oraz na zajęciach specjalistycznych. Szkolenie zapewni nauczycielom wiedzę z zakresu współpracy i ukierunkowania działań integrujących nauczycieli, uczniów, rodziców i partnerów szkoły wokół zaspokojenia specjalnych potrzeb uczniów. Na szkoleniu wskazane zostaną sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych, działania dotyczące rozpoznawania i zaspokajania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka w wielu przedszkolnym oraz obserwacji i umiejętnego wykorzystania jego predyspozycji i możliwości psychofizycznych oraz czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie.
3. Szkolenie „Bezpieczeństwo w sieci oraz sposoby zapobiegania uzależnieniom od TIK” to szkolenie mające na celu przedstawienie nauczycielom, jak skutecznie rozmawiać z dzieckiem w wieku przedszkolnym o zagrożeniach wynikających z niewłaściwego korzystania z Internetu, jak wykorzystywać potencjał narzędzi TIK do zajęć wpływających na ich poziom intelektualny i poznawczy jako pozytywnego aspektu prawidłowego korzystania z TIK, ale również jak uświadomić dziecku szkodliwe oddziaływanie narzędzi elektronicznych na ich rozwój emocjonalny, zdrowotny i społeczny. Szkolenie będzie zawierało treści dotyczące, jak zachęcić dziecko do aktywnego spędzania, bądź mądrego wykorzystywania narzędzi TIK do zdobywania wiedzy, rozwoju

zainteresowań. Nauczyciele poznają metody efektywnej rozmowy z dzieckiem, jak uniknąć uzależnienia od komputera, Internetu oraz wykształcić w nich poczucie odpowiedzialności za podejmowane przez siebie działania również te w środowisku wirtualnym.

4. Szkolenie „Coaching w nauczaniu i opiece przedszkolnej” dedykowane dla nauczycieli wychowania przedszkolnego wspierające ich rozwój, nastawione na odkrywanie i kształtowanie ich zdolności, umiejętności, predyspozycji oraz pobudzanie kreatywności. Głównym celem szkolenia z coachingu jest doskonalenie nauczycieli poprzez podejście psychologiczne, stymulowanie do pogłębiania wiedzy i kompetencji. W ramach relacji coachingowej nauczyciel zdobędzie doświadczenie w zakresie planowania swojego rozwoju w pracy dydaktyczno – wychowawczej, przyspieszenia tempa rozwoju, jego świadomego kształtowania, polepszenia efektów działania, a w konsekwencji osiągnięcia celu. Przeanalizowana podczas szkolenia ścieżka rozwoju nauczyciela wychowania przedszkolnego dokonana poprzez autoanalizę potrzeb rozwojowych uczestnika szkolenia oraz odpowiednio przeprowadzony proces wsparcia ze strony coacha – przyczyni się do bardziej świadomego, kreatywnego i otwartego na potrzeby dzieci nauczania. Wydobędzie z kadry pedagogicznej pokłady nowych możliwości, chęci, inspiracji do dalszej pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, wyeliminuje gotowe rozwiązania, rutynę oraz pozwoli spojrzeć na nowe wyzwania zawodowe z różnych perspektyw.
5. Szkolenia rozwijające kompetencje w zakresie samodzielnego tworzenia materiałów dydaktycznych z wykorzystaniem TIK. Szkolenia z zakresu możliwości i funkcji monitorów interaktywnych, sprzętu multimedialnego oraz sprzętu pomocniczego dostarczonego w ramach projektu z zastosowaniem na dodatkowych zajęciach edukacyjnych. Na szkoleniu przedstawione zostanie szerokie zastosowanie sprzętu TIK, tak by narzędzia okazały się przydatne nie tylko na dodatkowych zajęciach docelowych, ale również były nieocenioną pomocą podczas codziennej pracy w ramach godzin opieki przedszkolnej. Szkolenia produktowe mają na celu zapoznanie nauczycieli z obsługą sprzętu multimedialnego, tak by nie mieli obaw i trudności w korzystaniu z niego, a także umieli w pełni wykorzystać jego potencjał.

III. Zajęcia skierowane dla rodziców dzieci przedszkolnych.

1. Porady dla rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych (komunikacja w rodzinie, umiejętność określania i rozwiązywania problemów, ustalanie zasad funkcjonowania w domu, prawidłowa relacja z dzieckiem, współpraca na linii rodzic – przedszkole w procesie ogólnorozwojowym i edukacyjnym dziecka).
2. Porady dla rodziców dotyczące bezpieczeństwa dziecka w sieci oraz sposobów zapobiegania uzależnieniom od TIK. Spotkania wykształcą w rodzicach umiejętność, jak rozmawiać z dzieckiem o zagrożeniach w Internecie oraz jak umiejętnie kontrolować i ograniczać czas spędzany przez dziecko przed ekranem telefonu, komputera, czy telewizora.

5. Wnioski

Po wnikliwej analizie ankiet wypełnionych przez rodziców dzieci uczęszczających do Samorządowego Przedszkola w Samsonowie oraz bieżącego kontaktu z nimi, sugestii i rozmów prowadzonych w trakcie spotkań z wychowawcami i dyrektorem placówki, jak również obserwacji dzieci – kadra pedagogiczna opracowała propozycję zajęć dodatkowych dla przedszkolaków. Zajęcia zostały dobrane z uwzględnieniem najważniejszych potrzeb rozwojowych dzieci, tak by kształtować w nich od najmłodszych lat potrzebne w życiu i dalszej nauce kompetencje oraz kompensować braki. Zajęcia mają na celu stymulowanie rozwoju dzieci, motywację do kreatywnego poznawania świata oraz korygowanie dysfunkcji.

Ciekawa i starannie dobrana oferta szkoleniowa skierowana do nauczycieli wychowania przedszkolnego przyczyni się do wzrostu kwalifikacji kadry oraz uatrakcyjnienia prowadzonych przez nich zajęć edukacyjnych i ogólnorozwojowych dla przedszkolaków. Wskazany w wykazie sprzęt i materiały dydaktyczne zostały starannie dobrane do realizacji zamierzonych dodatkowych działań dydaktyczno-wychowawczych i terapeutycznych.

Z kolei zajęcia zaproponowane dla rodziców dzieci przedszkolnych wpłyną na lepsze relacje na polu rodzic – dziecko, rodzic – przedszkole oraz wykształcą w rodzicach chęć czynnego uczestnictwa w procesie rozwojowym i edukacyjnym swojego dziecka.

Realizacja zajęć dodatkowych z całą pewnością przyczyni się do wzrostu jakości edukacji przedszkolnej w Samsonowie oraz promocji placówki w środowisku lokalnym, w obrębie gminy i powiatu. Potrzeba realizacji wskazanych w projekcie działań wynika ze zdiagnozowanych konkretnych, rzeczywistych i bieżących potrzeb placówki, wychowanków przedszkola i pracowników dydaktycznych.

GINA ZAGNAŃSK
26-050 Zagnańsk, ul. Spacerowa 8
tel. 300-15-95, fax 300-13-73

Z up. WÓJTA GMINY
ak
Stanisław Stępień
Z-ca Wójta Gminy

DYREKTOR
Zespołu Szkoły Podstawowej i Przedszkola
Im. Jana Pawła II w Samsonowie
mgr Dorothea Winielawska
Podpis dyrektora szkoły

Zespół Szkoły Podstawowej
i Przedszkola
Im. Jana Pawła II w Samsonowie
Samsonów 24, 26-050 Zagnańsk